

گفت‌وگو

روح‌الله صالحی

بررسی توافق طالبان و امریکا در گفت‌وگو با سیدعیسی حسینی مزاری، مدیرمسئول خبرگزاری صدای افغان

امریکا داعش را جایگزین طالبان می‌کند

طالبان در جریان تظاهراتی در کابل، ۲۰۲۰

طالبان در جریان تظاهراتی در کابل، ۲۰۲۰

در شرایطی که پس از نزدیک به یک سال مذاکرات فشرده بین طالبان و امریکا، بر سر خروج بخشی از نیروهای امریکایی از افغانستان توافقاتی بین دو طرف حاصل شده اما مقامات دولت کابل از جزئیات این توافق که ممکن است پیامدهای ناگواری برای افغانستان داشته باشد، نگران هستند. کمتر از سه هفته زمان برای برگزاری انتخابات ریاست جمهوری افغانستان باقی مانده و نهمین دور مذاکرات طالبان و نمایندگان امریکا پایان یافته است. هر چند به گفته طالبان قرار است به زودی این توافق نهایی امضا شود اما به نظر می‌رسد اختلافاتی بین دو طرف وجود دارد که افشای جزئیات آن را به تأخیر انداخته به خصوص که دونالد ترامپ دلیل لغو دعوت طالبان به کمپ دیوید را قبول مسئولیت حمله به نیروهای امریکایی از طرف طالبان اعلام کرده است. این توافق در حالی است که قرار است دو هفته دیگر انتخابات ریاست جمهوری افغانستان برگزار شود، انتخاباتی که به نظر می‌رسد در صورت اعلام توافق صلح بین واشنگتن و طالبان به تأخیر بیفتد ولی مقامات کابل به هر نحوی شده تلاش می‌کنند تا این انتخابات در موعد مقرر

طالبان در جریان تظاهراتی در کابل، ۲۰۲۰

طالبان در جریان تظاهراتی در کابل، ۲۰۲۰

الان بحث مهمی که در تحولات افغانستان مطرح است، مسئله توافق طالبان و امریکاست که تا این اواخر گفته می‌شد در آستانه نهایی شدن است اما به‌ناگاه ترامپ سفر طالبان به کمپ دیوید را لغو کرد. به نظر شما، مفاد این توافق چه چیزهایی است و علت اینکه دو طرف مفاد آن را منتشر نمی‌کنند، چیست؟

هنوز مفاد این توافق اعلام نشده و حتی مقامات دولت افغانستان هم از جزئیات آن اطلاعی ندارند و اینکه تاکنون توافق نهایی انجام نشده، به این خاطر است که طالبان دنبال گرفتن امتیازهای بیشتری است ولی امریکایی‌ها تاکنون باین خواسته‌ها موافقت نکرده‌اند. طالبان دنبال تشکیل دولت موقت و حضور جدی در دولت توافق نهایی انجام نشده، به‌اگر امریکایی از افغانستان را شرط اصلی توافق می‌داند ولی برای امریکایی‌ها آنچه مهم است این که همچنان در خاک افغانستان حضور داشته باشند. برای امریکایی‌ها مهم نیست که چه کسی حکومت کند حتی اگر طالبان باشد بلکه مسئله مهم این است که منافع امریکایی‌ها را تضمین کند. امریکایی‌ها از ۱۸ سال پیش که وارد افغانستان شدند به دنبال برخی اهداف استراتژیک در این کشور بودند که اگر چه تاکنون به بخشی از سیاست‌های خود در افغانستان دست پیدا کرده‌اند اما در سطح منطقه‌ای به این اهداف دست پیدا نکرده‌اند و درگیر یک سلسله مشکلاتی شده‌اند. بنابراین امریکایی‌ها کاملاً نگران هستند و استراتژی خاصی ندارند و الان هر گروهی که بتواند منافع و حضور امریکایی‌ها در افغانستان را تضمین کند قطعاً با آن همکاری و توافق خواهد کرد و در راستای رسیدن این گروه به قدرت کمک خواهد کرد.

زلمی خلیل‌زاد، نماینده امریکا در مذاکرات برخی مفاد این توافق را اعلام کرده و گفته بر اساس آن، امریکایی‌ها ۵۴۰۰ نفر از نیروهای خود را از افغانستان خارج می‌کنند و پنج پایگاه خود را برمی‌چینند، با این اوصاف، پس امریکایی‌ها به‌طور کامل خارج نمی‌شوند و همچنان در افغانستان حضور خواهند داشت؟

امریکایی‌ها به افغانستان نیامده بودند که الان از آن خارج شوند و الان در برخی محافل سیاسی بحث‌هایی مبنی بر خروج امریکا از افغانستان مطرح می‌شود و همه اینها شایعه است و مبنای خاصی ندارد و با اهداف و سیاست‌هایی که امریکایی‌ها برای خودشان تعریف کرده بودند، مطابقت ندارد. امریکا صدها میلیارد دلار برای جنگ در افغانستان هزینه نکرده که به راحتی از آن خارج شود و آن را به رقبای دیگر واگذار کند، امریکاهزاران سرباز خود را در این جنگ از دست داده و موقعیت استراتژیک افغانستان را به راحتی رها نخواهد کرد بنابراین، امریکایی‌ها در صدد تحکیم موقعیت خود

برگزار شود. امریکایی‌ها مدعی هستند با این توافق، صلح و ثبات در افغانستان ایجاد خواهد شد اما طالبان گفته توافق با واشنگتن به جنگ این گروه با دولت پایان نمی‌دهد و در هفته‌های اخیر هم عملیات ترور یستی خود را علیه مردم و مراکز دولتی افزایش داده تا در آستانه انتخابات ناامنی ایجاد کرده و افغان‌ها را از رفتن به پای صندوق‌های رأی باز دارد. سیدعیسی حسینی مزاری، مدیرمسئول خبرگزاری صدای افغان در گفت‌وگو با «جوان» می‌گوید: «اگر امریکا با طالبان به توافق نهایی برسد، قطعاً وضعیت بدتر از قبل خواهد شد و حتی طالبان که ادعا می‌کند با امریکا در حال جنگ است، متضرر خواهند شد و فریب واشنگتن را خواهند خورد و سپس توسط امریکا سرکوب می‌شوند و در عرصه سیاسی هم، یکی پس از دیگری ترور خواهند شد.» به گفته مزاری «امریکایی‌ها کاملاً نگران هستند و استراتژی خاصی در افغانستان ندارند و الان هر گروهی که بتواند منافع و حضور امریکایی‌ها در افغانستان را تضمین کند قطعاً با آن همکاری و توافق خواهد کرد و در راستای رسیدن این گروه به قدرت کمک خواهد کرد.»

طالبان در جریان تظاهراتی در کابل، ۲۰۲۰

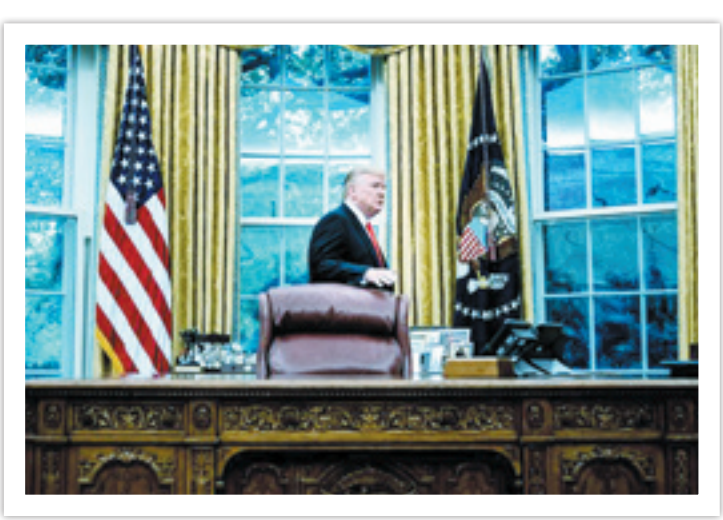
طالبان در جریان تظاهراتی در کابل، ۲۰۲۰

دوم اینکه آنها را فریب داده و از درگیری با نیروهای دولتی، به سمت سهم شدن در قدرت سیاسی بکشاند و از این طریق طالبان را مهار کنند.از سوی دیگر، گروه تروریستی داعش که می‌تواند در راستای منافع امریکا نقش مهمی داشته باشد را وارد فاز مبارزه در افغانستان بکند. بنابراین، اگر حتی صلحی هم بین طالبان و امریکا انجام شود، جنگ در افغانستان تمام نخواهد شد و تنها عناصر جنگ تغییر می‌کند، یعنی طالبان وارد قدرت و ساختار سیاسی می‌شود و داعش جایگزین آن می‌شود تا جنگ را با شدت بیشتری ادامه دهد و لذا داعش مطلق سیاست‌های امریکا علیه رقبای امریکادر منطقه به کار گرفته خواهد شد.

پس اینکه امریکایی‌ها می‌گویند با توافق طالبان به دنبال ایجاد صلح و ثبات و امنیت در افغانستان هستند، ادعای بیش نیست. طالبان هم گفته با توافق صلح با امریکا، جنگ علیه دولت پایان نمی‌یابد. نظر شما در این باره چیست؟

طالبان به دنبال ایجاد صلح و ثبات و امنیت در افغانستان هستند، ادعای بیش نیست. طالبان هم گفته با توافق صلح با امریکا، جنگ علیه دولت پایان نمی‌یابد. نظر شما در این باره چیست؟

طالبان به دنبال ایجاد صلح و ثبات و امنیت در افغانستان هستند، ادعای بیش نیست. طالبان هم گفته با توافق صلح با امریکا، جنگ علیه دولت پایان نمی‌یابد. نظر شما در این باره چیست؟

طالبان در جریان تظاهراتی در کابل، ۲۰۲۰

طالبان در جریان تظاهراتی در کابل، ۲۰۲۰

صلحی در افغانستان برقرار شود و این مسئله تنها به نفع امریکایی‌ها خواهد بود. حتی مطلع کردن مقامات دولت افغانستان از برخی مفاد توافق با طالبان هم در جهت فریب افکار عمومی است و این حرکت به نفع افغان‌ها نیست و این اقدامات واشنگتن به هیچ وجه صلحی را ایجاد نخواهد کرد زیرا مردم، دولت و کشورهای همسایه نظر مثبتی به این توافقات ندارند. لذا امریکایی‌ها با این یکه‌تازی در مذاکرات با طالبان به اهداف خود در افغانستان نخواهند رسید.

با توجه به اینکه دولت افغانستان در مذاکرات طالبان و امریکا حضور ندارد از جزئیات این توافق نگران است، دلایل نگرانی کابسل از این توافق چیست و اگر این توافق نهایی شود، واکنش و رویکرد دولتی‌ها چه خواهد بود؟

واکنش‌های مقامات دولت وحدت ملی از قبل منفی بوده و در آینده هم منفی خواهد بود. از آنجایی که امریکایی‌ها هر

طالبان در جریان تظاهراتی در کابل، ۲۰۲۰

طالبان در جریان تظاهراتی در کابل، ۲۰۲۰

امریکایی‌ها تلاش می‌کنند از سکوی افغانستان علیه روسیه، چین و ایران اول، دنبال نابودی این کشورها هستند و در مرحله دوم اگر نتوانستند در این مسیر موفق شوند، سعی می‌کنند قدرت اقتصادی این کشورها را ضعیف کنند تا قدرت اقتصادی همچنان در اختیار غربی‌ها باشد

طالبان در جریان تظاهراتی در کابل، ۲۰۲۰

طالبان در جریان تظاهراتی در کابل، ۲۰۲۰

سیاست اسلامی و انسانی و ملی است. انتخابات دستاورد عبدالله عبدالله و اشرف غنی و دیگر کاندیدها نیست که به دلخواه خودشان از صحنه انتخابات کنار بکشند. بلکه انتخابات دستاورد مردم است که باید برگزار شود و هیچ کاندیدایی حق ندارد مطابق خواست امریکایی‌ها دست از انتخابات بردارد.

توافق امریکا با طالبان تا چه مدت‌تر از تحولات داخلی امریکاست، برخی می‌گویند ترامپ برای موفقیت در انتخابات ۲۰۲۰، به این توافق نیاز دارد. آیا این توافق برای صلح در افغانستان است یا تنها جنبه تبلیغاتی برای پیروزی ترامپ در انتخابات دارد؟

این توافقات فواید چند وجهی دارد که هم به تحولات داخلی امریکا را تباط دارد و هم منافع واشنگتن در افغانستان مطرح است. اگر این توافق و صلح دلخواه امریکا اتفاق بیفتد، هم منافع و حضور نیروهای امریکایی را تأمین خواهد کرد و هم ترامپ از این اقدام به نفع خود در انتخابات سال آینده بهره‌برداری خواهد کرد.

طالبان از یک طرف با امریکا مذاکره می‌کند اما هم‌زمان حملات انتحاری خود علیه مردم را تشدید کرده‌است. این عملیات در برهه کنونی با چه اهدافی انجام می‌شود؟

این عملیات برای گرفتن امتیازات بیشتر از امریکایی‌هاست و طالبان تلاش می‌کنند در میز مذاکرات با نمایندگان امریکایی نشان دهند که خودشان قدرت اصلی در افغانستان را در اختیار دارند و باید امتیازات طالبان مدنظر قرار بگیرند نه ملاحظات دولت افغانستان. بنابراین این عملیات اگر از طرف طالبان هم نباشد و این گروه مسئولیتشان را بر عهده نگیرد، انجام چنین عملیاتی، خواست خود امریکایی‌ها هم هست تا فضا را نامن

طالبان در جریان تظاهراتی در کابل، ۲۰۲۰

طالبان در جریان تظاهراتی در کابل، ۲۰۲۰

منتشج کنند و دولت کابل را بترسانند تا این توافق صلح هر چه زودتر به سرانجام برسد. هم‌زمان که طالبان دنبال مذاکره و امتیازگیری‌های بیشتر از امریکایی‌ها هستند، سعی می‌کنند فضای داخلی افغانستان را در راستای انعقاد صلح به نفع خود تغییر دهند تا مردم این کشور آن قدر در محصه و تحت فشار قرار بگیرند که اگر توافق صلح انجام شود، افغان‌ها به این باور برسند که برای ایجاد آرامش و ثبات در این کشور هر کسی که می‌خواهد، حکومت کند اما امنیت و آرامش وجود داشته باشد. درحالی که این مسئله اشتباه است و این باور مردم که با توافق امریکا و طالبان، صلح پایداری در افغانستان ایجاد خواهد شد، در ست نیست و گروه دیگری به نام داعش در افغانستان قدرت خواهد گرفت که به مراتب بدتر از طالبان عملیات انجام خواهد داد و افغانستان را بیش از گذشته ناامن‌تر خواهد کرد. اگر دولت و مردم افغانستان دلسوز کشور هستند و معتقدند باید در سرزمین خودشان زندگی کنند، باید جلوی صلح و سیاست‌های امریکا را بگیرند و زمینه خروج نیروهای خارجی را فراهم کنند و سرنوشته افغانستان را به دست مردم افغانستان بدهند.

طالبان در جریان تظاهراتی در کابل، ۲۰۲۰

توجه به اینکه دولت پاکستان در توافقات طالبان با امریکا حضور ندارد، دیدگاه این کشور نسبت به توافق نهایی صلح چه خواهد بود. با توجه به اینکه گفته می‌شود طالبان تحت حمایت کامل اسلام آباد قرار دارد؟ آیا این کشور در نهایت با توافقات انجام شده بین طالبان و واشنگتن موافقت خواهد کرد؟

طالبان در جریان تظاهراتی در کابل، ۲۰۲۰

اگر چه پاکستانی‌ها در برخی مواضع با امریکایی‌ها همسو و هماهنگ هستند اما در اسلام‌آباد هم سیاست واحدی در این زمینه وجود ندارد و ممکن است رویکرد دولت با سازمان اطلاعات پاکستان (آی‌اس‌آی) متفاوت باشد. قطعاً این ناهماهنگی‌ها در سطح مسائل افغانستان تأثیر دارند و برخی جناح‌ها در پاکستان که منافقان در تضاد با توافق طالبان و امریکاست، هم در این مسیر کارشنکی می‌کنند.

الان روسیه هم با توافق انجام شده بین طالبان و امریکا موافقت کرده، با توجه به اینکه طالبان خواستار حضور کشورهای مثل روسیه و چین در مذاکرات نهایی با امریکاست، آیا منافع کشورهای منطقه به ویژه روسیه در این توافقات لحاظ شده است؟ چون روس‌ها از امنیت مرزهای خود و تهدیدات داعش نگرانی زیادی دارند؟

در هر معامله‌ای که یک طرف آن امریکا باشد، اگر توافقی هم صورت بگیرد آن توافق تنها منافع واشنگتن را تضمین خواهد کرد و منافع هیچ کشوری در آن مدنظر قرار نخواهد گرفت و اگر امروز روس‌ها و یا هر کشور دیگری این اطمینان را دارند که منافعیان در توافق تأمین خواهد شد و از این توافقات حمایت کنند، باید بگوییم که سرشان کلاه فرود و در آینده نه چندان دور خواهند دید که چه خسارتی را از توافقات امریکا و طالبان خواهند دید.

در پایان روند توافقات صلح در افغانستان را چگونه ارزیابی می‌کنید؟

در صورتی که محور این صلح، افغانی‌ها و تأمین نیازهای داخلی افغانستان نباشد، در افغانستان هیچ صلح به وجود نخواهد آمد و هر قدرت خارجی که در این مسیر به طور انحصاری و یک‌جانبه عمل کند موفقیتی کسب نخواهد کرد و اگر آن قدرت خارجی دولت امریکا باشد، اصلاً صلحی رخ نخواهد داد.

طالبان در جریان تظاهراتی در کابل، ۲۰۲۰

طالبان در جریان تظاهراتی در کابل، ۲۰۲۰

طالبان در جریان تظاهراتی در کابل، ۲۰۲۰

طالبان در جریان تظاهراتی در کابل، ۲۰۲۰

طالبان در جریان تظاهراتی در کابل، ۲۰۲۰

طالبان در جریان تظاهراتی در کابل، ۲۰۲۰

طالبان در جریان تظاهراتی در کابل، ۲۰۲۰

طالبان در جریان تظاهراتی در کابل، ۲۰۲۰

طالبان در جریان تظاهراتی در کابل، ۲۰۲۰